

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, 6 sierpnia 2008 r.

VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-130(4)/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez **Radę Ministrów stanowisko** wobec poselskiego projektu ustawy:

- **o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych i ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (druk nr 600).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Sprawiedliwości do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Donald Tusk

Stanowisko Rządu
w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy
– Kodeks spółek handlowych i ustawy o kosztach sądowych
w sprawach cywilnych (druk nr 600)

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych i ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w intencji projektodawców ma na celu ułatwienie rozpoczęcia działalności gospodarczej w formie spółki partnerskiej, komandytowej, komandytowo-akcyjnej oraz spółki z o.o. W tym celu proponowane są zmiany w zakresie:

- zniesienia obligatoryjnej formy aktu notarialnego dla umowy w/w spółek i zastąpienie jej formą pisemną;
- obniżenia minimalnej wielkości kapitału zakładowego w spółce komandytowo-akcyjnej oraz w spółce z o.o.;
- obniżenia opłaty od wniosku o zarejestrowanie spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym.

1. Pozytywnie należy ocenić propozycje zniesienia obligatoryjnej formy aktu notarialnego dla umowy spółki partnerskiej i komandytowej. Biorąc pod uwagę, iż są to spółki osobowe, nie wydaje się, aby ich natura uzasadniała zaostrzenie formy szczególnej dla umowy spółki. Nie można jednak podzielić argumentu projektodawców, dotyczącego spółki komandytowo-akcyjnej oraz spółki z o.o. W przypadku spółki komandytowo-akcyjnej brak jest przesłanek, aby traktować tę spółkę inaczej niż spółkę akcyjną. Spółka ta w istocie zbliża się do spółki akcyjnej, w której jest jeden akcjonariusz większościowy (odpowiednik komplementariusza) i wielu innych akcjonariuszy. Akcje spółki komandytowo-akcyjnej mogą być przedmiotem oferty publicznej oraz notowań na rynku regulowanym (np. giełdowym).

W odniesieniu do spółki z o.o. zwiększony formalizm w omawianym zakresie uzasadniony jest wyłączeniem odpowiedzialności współników spółki za jej

zobowiązania. Należy podkreślić, że umowa spółki z o.o. pełni dwojaką rolę – jest warunkiem koniecznym utworzenia spółki oraz, od chwili zawązania spółki do momentu wpisu spółki do rejestru albo w przypadku zaistnienia przyczyn rozwiązania umowy spółki, jest jednym z wyznaczników zdolności prawnej spółki w organizacji, a po zarejestrowaniu – spółki właściwej. Zgodnie z art. 77 § 1 Kodeksu cywilnego, uzupełnienie lub zmiana umowy wymaga zachowania takiej formy, jaką ustawa lub strony przewidziały w celu jej zawarcia. Praktyka sądów rejestrowych wykazuje, iż - w przypadku konfliktu spółki z urzędami administracji państwowej oraz konfliktu pomiędzy wspólnikami - nie można dopuścić do sporządzania ewentualnych uchwał walnego zgromadzenia wspólników, co do zmian treści umowy, w zwykłej formie pisemnej (np. przez poszczególnych wspólników realizujących indywidualne interesy). Stworzy się wówczas realną możliwość antydatowania uchwał lub naruszania zasad formalnych odnośnie wskazywania uprawnionych i obecnych wspólników, co może spowodować szereg negatywnych konsekwencji dla bezpieczeństwa obrotu i znacznie zwiększyć liczbę sporów sądowych.

Jednocześnie, oceniając proponowane rozwiązania, należy mieć na uwadze fakt, iż spółka z o.o. stanowi najczęściej występującą w obrocie formę osoby prawnej (około 123 tys. takich spółek na koniec 2007 r.), stąd też skutki projektowanych zmian będą miały istotne znaczenie dla dużej liczby kontrahentów i wierzycieli podmiotów działających w tej formie.

2. W odniesieniu do propozycji obniżenia kapitału zakładowego w spółce z o.o. wskazać należy, że w ramach „*Pakietu na rzecz przedsiębiorczości*” Rząd przygotował projekt nowelizacji K.s.h., który przewiduje obniżenie minimalnej wysokości kapitału zakładowego w spółce z o.o. do kwoty 5.000 zł, a w spółce akcyjnej do kwoty 100.000 zł. Zaproponowane minimalne wysokości tych kapitałów stworzą możliwość zawiązywania większej liczby spółek kapitałowych przez przedsiębiorców, którzy dotychczas nie byli skłonni bądź zdolni zgromadzić minimalnego majątku „startowego”. W obecnych warunkach prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce wartości te stanowią faktyczne minimum uzasadniające istnienie obydwu typów spółek, a jednocześnie zapobiegą (do pewnego stopnia)

tworzeniu spółek z założenia pozbawionych majątku i stwarzających podwyższone ryzyko dla obrotu.

Obniżenie kapitału zakładowego w spółce komandytowo-akcyjnej do poziomu 10.000 zł wydaje się zabiegiem zbyt daleko idącym. Obecny poziom 50.000 zł trudno uznać za barierę w rozwoju tej formy prawnej spółki handlowej.

3. Postulat obniżenia opłat sądowych pobieranych od pierwszego wniosku o dokonanie wpisu przedsiębiorcy do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) został częściowo zrealizowany poprzez uchwalenie w dniu 14 grudnia 2006 r. ustawy *o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych* (Dz. U. z 2007 r. Nr 21, poz. 123). Na podstawie art. 52 ust. 2 ustawy, z dniem 10 marca 2007 r. zaczęła obowiązywać obniżona z kwoty 1.000 zł do kwoty 750 zł opłata stała od wniosku o zarejestrowanie spółki osobowej w rejestrze przedsiębiorców w KRS. Uzasadnieniem tej zmiany były zbyt wysokie koszty sądowe z tytułu tworzenia i rejestracji spółek nie posiadających kapitału, niewielka liczba tych spółek oraz znikomy ich udział w obrocie gospodarczym w porównaniu z wielokrotnie większą liczbą i aktywnością spółek kapitałowych. W niezmienionej wysokości pozostawiono opłatę sądową od wniosku o wpisanie spółki kapitałowej do rejestru przedsiębiorców KRS. Obecna regulacja uwzględnia fakt, iż spółki kapitałowe są tworzone w oparciu o znacznie większe środki pieniężne niż spółki osobowe.

Należy podkreślić, że przyjęcie proponowanego uregulowania w zakresie kosztów rejestracji spółek w KRS spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa w postaci zmniejszenia dochodów budżetowych z tytułu opłat sądowych wnoszonych na podstawie art. 52 i 53 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, szacunkowo o połowę, czyli 8.500 tys. zł. W ramach prac nad ustawą budżetową na rok 2008 poziom dochodów sądownictwa powszechnego określono w wysokości 1 891 274 tys. zł. Zapewnienie, iż dochody w powyższej kwocie zostaną w 2008 r. w pełni zrealizowane, stanowiło istotny argument dysponenta głównego i miało wpływ na zwiększenie ostatecznego poziomu wydatków w części 15 budżetu „*Sądy powszechne*”.

W sytuacji, w której opłaty sądowe stanowią jedno z podstawowych źródeł dochodów sądów powszechnych, zmniejszenie poziomu opłat sądowych w trakcie roku budżetowego stanowi zagrożenie niezyskania dochodów w prognozowanej wysokości. W tej sytuacji, z uwagi na bezwzględną konieczność wykonania w całości przez resort sprawiedliwości przyjętego na ten rok planu dochodów, ewentualne wprowadzenie proponowanych rozwiązań w życie możliwe byłoby dopiero w 2009 r.

4. Niezależnie od powyższych uwag o charakterze merytorycznym, projekt wymaga dopracowania pod względem redakcyjno-legislacyjnym. W przypadku dalszych prac legislacyjnych, wskazane byłoby łączne rozpatrzenie przez Sejm opiniowanego projektu poselskiego oraz wspomnianego wyżej rządowego projektu ustawy – Kodeks spółek handlowych (druk nr 524).